

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četri leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 26. aprila 1924.

Telefon štev. 552

ŠTEV. 50.

Nova gonja proti trgovstvu.

Beogradska »Politika« je dne 22. t. m. priobčila senzacionalno vest o velikih goljufijah, katere je baje izvršilo več slovenskih trgovcev s tem, da so ponarejali izvorna spričevala v namenu, da si omogočijo uvoz inozemskega blaga po minimalni carinski tarifi. Po omenjenem dnevniku se je »celoj ovoj družini, koja je na prost način dolazila do brzog bogatstva«, prišlo te dni na sled in glavna kontrola v Beogradu je baje že sklenila, da se vse krivce preda kazenskemu sodišču. Ta vest, ki se je bliskoma v najrazličnejših verzijah razširila po Ljubljani, bo brez dvoma, kakor smo videli že pri znani »raci« zagreškega »Der Morgen« o mariborskih insolventah, prešla tudi v inozemske liste in posledice ne bodo izostale. Kdor pozna dejanski stan, ki služi za podlogo tem »goljufijam«, tega ne bo treba posebej prepričati, da se ovajenim tvrdkam v kazenskem oziru ne bo radi tega skrivil niti las, pač pa mora način, kako poroča o tem »Politika«, izzvati največje ogorčenje celokupnega slovenskega trgovstva, ki vidi v tem početju sistematično gonjo proti dobremu slovesu in zaupanju, ki ga uživa slov. trgovstvo v tu- in inozemstvu. Zato moramo predvsem proti lahkomišelnemu razširjanju takih neutemeljenih vesti, ki morejo, osobito ako pridejo v inozemsko časopisje, imeti najtežje posledice tako za prizadete tvrdke, kakor za celokupno našo trgovino, najodločnejše protestirati. Protestirati moramo pa tudi proti brezobzirnemu postopanju oblastev, ki v presledovanju trgovstva ne poznajo meja. Nov način persekucij, ki so ga pravkar uvedle carinske oblasti, mora, poleg že poznane krutosti, s katero se izvaja zakon o pobijanju draginje baš v Sloveniji, izzvati v vseh trgovskih krogih največje ogorčenje in ostre proteste in je karakteristična ilustracija načina postopanja naših oblastí napram trgovstvu.

Že pred tedni se je na podlagi ovadbe Glavne kontrole carin, radi istega »zločina«, radi katerega se namerava postopati sedaj po poročilu »Politike« proti več trgovcem, uvedlo kazensko postopanje proti eni naših najuglednejših tvrdk. Izdan je bil ukaz za aretacijo lastnika tvrdke, ki je bil pa kmalu po zaslišanju izpuščen na svobodo. Tudi je že sodišče, kar je bilo pač pričakovati, ustavilo kazensko postopanje. To je bil prvi primer, kateremu bo sedaj, kakor piše »Politika«, sledilo še več drugih. Dasi smo prepričani, da bodo prvi ustavitvi kazenskega postopanja, ako bi že res prišlo do tega, sledile tudi druge, toda kdo bo poravnal moralno in materialno škodo, ki jo zbog tega utrpijo posamezne tvrdke? Ali ni tako postopanje, s katerim se s strani naših oblastí ubija ugled, ki si ga je pridobila tvrdka s trudopolnim, dolgoletnim delom, vredno najstrožjega obsojanja? Uprav v času, ko preživlja naša trgovina najtežjo krizo, ko se zbog pomanjkanja denarja zapirajo obrati, množe konkurzi, uprav v takih časih se uprizarjajo napram trgovstvu najhujše gonje. Nove persekucije pomenijo nova poniževanja, ki stavijo naše trgovstvo na nivo brezpravne raje. Nujno potrebno bi že bilo, da bi začeli tudi državni organi uvaževati, kako velike važnosti je naša trgovina za državo in javno gospodarstvo kot davčni vir in nositelj ogromnih socijalnih bremen in da pokažejo vsaj nekaj umevanja za težnje tega stanu.

* * *

Občni zbor Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Včeraj je imelo Slovensko trgovsko društvo »Merkur« svoj XXIII. redni občni zbor. Ni bilo to običajno zborovanje, kakor jih imajo v tem času posamezne organizacije skoro dnevno, mnogokrat samo zato, da zadostijo formalnostim statuta, temveč na občnem zboru »Merkurja« se je v kratkih obrih rekapitulirala cela zgodovina gibanja slovenskega trgovstva, ki stoji v najtesnejši zvezi s postankom in zgodovino društva »Merkur«. Govori gg. Lillega, dr. Windischerja, Kavčiča in Jelačina, iznešeni v izbranih besedah, so nam nudili najlepšo sliko slovenskega trgovskega gibanja iz njegovih početkov, združenih z največjimi težavami, do danes, ko sme »Merkur« s ponosom gledati na svoje uspehe v kulturnem, socialnem, gospodarskem in osobito nacionalnem oziru.

Občni zbor je otvoril predsednik g. A. Lilleg, ki je po pozdravu navzočih predal besedo društvenemu tajniku g. V. Urbančiču.

Iz obširnega tajniškega poročila, ki govori uvodoma o splošni gospodarski krizi, ki je bila v preteklem letu, posebno pa koncem leta zelo občutna in je dala društveni posredovalnici služb v lanskem letu obilega posla z nameščenici, naj navedemo samo glavne točke društvenega delovanja: Septembra 1923 je društvo na izrednem občnem zboru izročilo gg. Golobu in Šarabonu diplomu častnega članstva. Vajeniški odsek je uvedel podporno vajeniško akcijo, ki je donesla društvu znatne prispevke, ki se bodo porazdelili na podporni sklad in na vajeniški odsek. Kakor hitro bo na razpolago zadostno sredstev, se bo napravilo vajeniško zavetišče, kjer se bo vajencem nudilo obilo duševne hrane in razvedrila, zato se poziva ponovno vse, ki so dosedaj to akcijo omalovaževali, da se pozivu za prispevke odzovejo, ker gre tu za važno akcijo, ki bo največje koristi za splošen razvoj našega trgovstva. Učni odsek je priredil v letošnji sezoni tečaj za nemščino in italijanščino. Skušalo se bo prirediti tudi še strokovne tečaje za knjigovodstvo, stenografijo, korespondenco itd. Veselični odsek je priredil izlet v vevško papirmico, izlet v vrvarno A. Šinkovec — Grosuplje in pa trgovski ples, ki je uspel nad vse pričakovanje dobro. V kratkem se priredi zabavni večer, na katerem bo sodeloval dramatični in pevski odsek. Osnova se je tudi plesni odsek, ki je prirejal plesne vaje v mesecih oktobru, novembru, decembru in januarju, Miklavžev večer ter zaključni venček dne 19. marca 1924. Celotni gmetni in moralni uspeh odseka je bil zadovoljiv. Oživel se je tudi pevski odsek in na novo osnoval dramatični odsek, ki oba pridno vadita, da zamoreta nastopiti pri prvem zabavnem večeru.

Za leto 1924. se je izdal zopet »Trgovski koledar«, katerega je pri društvu še dokaj na razpolago.

Društveno glasilo »Narodno-gospodarski Vestnik« se je na predlog g. dr. Windischerja preuredilo v »Trgovskega Tovariša«, ki je povzel poučno smer. Dolgoletni urednik g. dr. Windischer je uredništvo opustil in se je na njegov predlog izročila redakcija novemu odboru. Za dolgoletno požrtvovalno delo gre g. dr. Windischerju najtoplejša zahvala, tembolj ker je vedno skrbel, da se je našlo za primanjkljaj kjerkoli kritje, da društvo ni bilo preveč obremenjeno. Glavno uredništvo društvenega glasila vodi sedaj g. Kavčič.

Nadejati se je, da se bo društvu posrečilo dobiti potrebne prostore za menzo, ki je res že prepotrebna. Društvo je

tudi udeleženo pri akciji za »Trgovski dom«. Tudi ima društvo podporni sklad, namenjen predvsem brezposelnim in onemoglim članom in pa vdovam in sirotam po naših revnih članih.

Posredovalnica je imela v preteklem letu 998 poslovnih števil, izkazov prostih služb se je razposlalo 3507, prostih mest je bilo prijavljenih 219, za službo je prosilo 880 interesentov. Uspešno se je posredovalo v 185 slučajih. Posredovalnica posluje za poslodavce in društvene člane brezplačno, za druge pa proti odškodnini. Gg. trgovci in drugi ostali podjetniki se naj pri nastavljanju svojega osobja vedno poslužujejo te posredovalnice.

Društvo je štelu koncem leta: 2 častna člana, 8 ustanovnih članov, 794 rednih članov, 73 podpornih članov in 222 naročnikov na list.

Poročilo o blagajniškem poslovanju v letu 1923, katerega je podal društveni blagajnik g. Josip Krek, se je odobrilo. Na predlog pregledovalcev računov gg. Malenška in Urbančiča se je soglasno sklenilo, da se da odstopivšemu odboru absolutorij.

Nato se je sklenila izprememba društvenih pravil v tem smislu, da se število odborikov zviša od 24 na 28, od katerih je 12 trgovcev, 12 trgovskih nastavljenec, 2 trgovki in 2 nastavljenki.

Pred volitvami novega odbora je društveni predsednik g. Lilleg izjavil, da iz zdravstvenih ozirov ne more več sprejeti tega mesta, in ni tudi po daljšem govoru in lepih besedah g. Jelačina ml. umaknil te svoje izjave. Zbor je nato z navdušenimi pozdravi imenoval g. Lillega za častnega predsednika, čemur se je g. Lilleg najtopleje zahvalil ter ponovno zatrjeval o svoji popolni udanosti društvu, katero bo vedno podpiral. Pri volitvah, ki so sledile, so bili soglasno izvoljeni: za predsednika g. dr. Windischer, za I. podpredsednika g. Josip Kavčič, za II. g. A. Tory.

G. Kavčič je nato v daljšem govoru orisal neprecenljive zasluge, ki jih ima g. Lilleg za društvo »Merkur« in za razvoj slovenskega trgovstva v splošnem, zasluge, ki so bile povod, da se je društvo svojemu dolgoletnemu predsedniku oddolžilo na najlepši način s tem, da mu je podelilo čast dosmrtnega častnega predsednika, največjo čast, ki jo more društvo sploh dodeliti. Govor je žel splošno živahno odobravanje.

Nato je novoizvoljeni predsednik g. dr. Windischer izrekel daljši govor, v katerem je orisal zgodovinski razvoj ljubljanskih trgovskih in stanovskih organizacij ter podčrtal zasluge, ki si jih je za ta razvoj pridobilo društvo »Merkur« in njegov 25-letni duševni vodja g. Lilleg. Iz malega »Merkurja« l. 1900 je vznikla vsa današnja mogočna gospodarska organizacija Slovenije. Nastopajoča aktualna vprašanja socialnega značaja je reševal naravnost vzorno. Uredil je razmerje med trgovcem in sotrudnikom, uredil vprašanje zapiranja trgovin in nedeljskega počitka. »Merkur« pa je poleg stanovskega dela izvršil še veliko nacionalnopolitično misijo in v dobi vesplošnega nemčurstva organiziral samostojno, narodno zavedno trgovstvo. Vzporredno s tem se je »Merkur« razširil v vseslovensko organizacijo in pritegnil v svoj krog podobne organizacije v Mariboru, Celju, Gorici, Trstu. Leta 1907. je priredil vseslovenski trgovski shod, ki je položil temelje naše trgovske osamosvoje. Izdajal je slovenske trgovske knjige. Tudi vprašanje brezposelnosti in podpore je reševal naravnost vzorno. Delil je podpore 3 do 5 kron na dan.

Ko je izbruhnila vojna, je društvo zašlo v veliko nevarnost. Le z velikimi napori se je tedaj odstranila nevarnost, ki je pretila društvenemu premoženju. Prihodnjo jesen praznuje »Merkur« svojo 25. letnico, ki bo v resnici praznik slovenstva, kajti praznovala se bo matica in ognjišče vsega nacionalno-ekonomskega dela med Slovenci. Ko gledamo na to delo, ne smemo pozabiti »Merkurjevih« delavcev, ki so novi državi omogočili, da se brez drugega nasloni na mogočne in samostojne organizacije slovenskega gospodarstva. Slovensko skromnost, podjetnost, potrpežljivost in pridnost je treba zanesti tudi v južne kraje naše domovine. Za slovensko trgovstvo je novi predsednik imel vedno srce in smisel. Prevzemajoč to mesto v odlični organizaciji, kakor je »Merkur«, se hoče ravnati po sledečem programu: delo se bo najprvo vodilo v tesni zvezi z ostalimi trgovskimi in stanovskimi organizacijami, predvsem v stiku z Zvezo slovenskih trgovskih gremijev in njenim predsednikom g. Jelačinom. Nadalje bo treba poglobiti zveze z Zagrebom in Beogradom in v kratkem prirediti korporativen izlet v Beograd. Običajno društveno delovanje se razširi z raznimi zabavami in resnimi, prosvetnimi prireditvami, pri čemer računa na spretno in umno sodelovanje podpredsednika g. Kavčiča. Misel trgovske menze se mora letos oživitviti. Urediti je treba tudi vprašanje trgovskih vajencev. V društvenem imenu in v imenu celokupnega trgovstva pa kliče vladi in javnosti po vzoru francoskega narodnega gospodarja Colberta: Ne gnjavite nas! Dajte nam postave in pustite nas, da se v njih razvijamo svobodno, inicijativno, brez vaših brezmišelnih sekatur! Predsednik nato čestita častnemu predsedniku g. Alojziju Lillegu, da je s svojim celokupnim, zasebnim in javnim življenjem odkril vzor trgovca, ki ga prešinja ne samo misel lastnega napredovanja in osamosvajanja, marveč tudi ideja javnega, blagotvornega dela. V tem oziru se je iz preprostega selfmademana razvil v časti vrednega trgovca in v nacionalno-ekonomskem razvoju Slovencev zavzel zgodovinsko vidno in zaslužno mesto.

Po govoru g. dr. Windischerja, kateremu je zbor burno pritrdjeval, je pozdravil zbor v imenu Zveze trgovskih gremijev in zadrug g. Ivan Jelačin ml. ter z iskrenimi besedami zagotovil, da bo v obligatornih organizacijah zastavil vse svoje moči v to, da se bo z društvom »Merkur« delovalo vedno v najboljšem soglasju, ker samo tako sodelovanje nudi jamstvo za pozitivne uspehe.

Pooblastilo se je nato odbor, da sme za primer potrebe povišati članarino.

Pri volitvah ostalega odbora so bili izvoljeni sledeči gg. in ge. Fabijani, Jelačin st., Jurjevec, Kovač, Krofta, Lovšin, dr. Mar, dr. Murnik, Novak, Ravhekar, Winter, Zebal, dr. Bartlova, Sušteršičeva, Engelman, Jeršan, Južna, Krek, Lavrenčič, Lozar, Pfeifer, Raško, Rupnik, Sekula, Urbančič, Indihar, Strehovčeva, Češnovarjeva.

Ker se ni pri slučajnostih oglašil nikdo, se je občni zbor zaključil.

Ford in njegova podjetniška načela.

Fordov načrt, da združi nemške tovarne v poseben trust, ki bi v zvezi z njim obvladale svetovni trg Nemčije, Rusije in drugih vzhodnih držav, je v zadnjem času vzbudil splošno pozornost. Ni pa to prvič, da je Ford vzbudil pozornost skoro celotnega sveta. V vojnem času se je jako veliko trudil, da s svojim ogromnim vplivom prepreči v interesu človečnosti nadaljnje klanje. Ko pa je uvidel, da od-

govarja Nemčija na njegova prizadevanja s poostreno podmorsko blokado in da ni dostopna za pametne razloge, je postal iz propagatorja miru propagator vojne in preuredil vse svoje brezštevilne naprave v municijske tovarne.

Ford je bil rojen 1. 1863. kot sin preprostih staršev. Že zgodaj je kazal veliko zanimanje za tehnična vprašanja. S 15 leti je znal popraviti že vsako uro. Ni pa ostal pri urah, ampak se je vzpenjal vedno više in više, dokler niso njegove naprave dosegle take ogromnosti, da se ga mora danes brez pridržkov imenovati kralja avtomobilske industrije.

V njegovih obratih se gleda v prvi vrsti in skoro edino na racionalno izrabo surovin, delavnih moči, mezd, obrata in prodaje. Najprej se ozira na splošne potrebščine in kakovost produkta ter šele v zadnji vrsti na vprašanje stroškov. V svojih obratih je na praktičen način razvijal kočljivo socialno vprašanje. On zainteresira delavca na sodelovanju z udeležbo na dobičku. Vsakomur svojih delavcev dovoljuje, da se iniciativno udejstvuje in nudi vsakomur možnost, da se povzpne do najvišjih stopenj. V svojih obratih združuje visoke mezde z nizkimi cenami produktov pri tehnično najcenejšem in najboljšem izdelovanju. Starostno in nezdgodno zavarovanje, higijenske naprave, zadostno svetle in zračne delavnice ustvarjajo njegova obratovališča v vsakem oziru za vzorna. Težja dela opravljajo stroji.

Ford smatra poljedelstvo, industrijo in promet za temelje splošnega narodnega gospodarstva. V delu išče zdravje, bogastvo in srečo. Ideje so

sicer dobre, treba jih je pa uresničiti. Boljševiško idejo pobija kot nemoralno in protinaravno. Svoboda naj po njegovem mnenju obstoji v prvi vrsti v pravici na delu. Dobrodelnost in socialno skrbstvo od strani države smatra za potrebno in jo podpira z vsemi sredstvi, skuša pa, da se čim bolj omeji potrebo javnega skrbstva. V svojih obratih zaposluje bolnike, pohablence, slepce, mutce, skupaj nad 9000. Vsakemu odkáže za njegovo fizično usposobljenost primerno delo. Njegova maksima je, najintenzivnejša delavska moč, pametno izrabljena, mora voditi do uspeha. Ford je sovražnik borz, bančnih kreditov in birokratizma. Osobito birokratizem izključuje najdoslednejše iz svojih obratov. V svoja podjetja investira rajše namesto denarja vedno nove iznajdbe, ki mu zmanjšujejo režijo in omogočajo povišanje mezd do rekordne višine. Delo skuša organizirati poenostaviti, kajti poenostavljenje dela pomeni zmanjšanje produkcijskih stroškov. Pravilno odkazovanje dela od strani delodajalca in združeno z vztrajnostjo od strani nameščenca je najrentabilnejši princip narodnega gospodarstva. Njegovo načelo, do gotove mere podjetniški socializem in sodelovanje pri delu pod vodstvom podjetnikov inicijative je bodoča gospodarska forma. A tudi sedaj že se mora smatrati delo za največjo avtoriteto sveta.

Dosledna vztrajnost v teh načrtih je dovela Forda do nepričakovanih uspehov in mu izdatno povečala vpliv ne le v industrijskih, ampak tudi splošno narodno gospodarskih vprašanjih starega in novega sveta.

O sladkorju.

Poročilo okoli 10. aprila.

Na sladkornem trgu se že dolgo časa opaža zmanjšano povpraševanje v onih deželah, ki pridejo kot konsumment najbolj v poštev: v Angliji in Uniji. Odpor domačih konsumentov je visoke cene še prej zlomil, kakor pa lani. Pravi, da so kubanski producenti strune malo preveč napeli. »Trgovski list« je že parkrat poročal, da uprizorijo v Uniji proti previsokim cenam hišne gospodinjice bojkot, da se odpovejo otroci vsem slaščicam itd. In zmeraj imajo uspeh. Majnika se bo pa pojavila na sladkornem trgu tudi še Java in sploh južna polota, in sicer še z večjimi množinami, kakor pa lansko leto. To pa zato, ker se Indija, Kitajska in Japonska pri visokih cenah zadovoljijo s prav majhno količino in pride tako vse na evropski in ameriški trg.

Ameriški sladkorni kartel je izdal poročila za leto 1923 in pravi, da so se lani cene 115 krat menjale. Količanje je bilo večje, kakor pa pred vojno v 10 letih. Za Evropo ceni znani ekonom Licht sedanji in bodoči areal sladkorne pese takole, v hektarih:

	1922/23	1923/24	1924/25
Nemčija	358.339	338.554	390.000
Češkoslovaška	184.591	225.712	290.000
Francija	127.450	149.848	190.000
Holandska	55.956	67.226	75.000
Belgija	59.176	72.264	85.000
Švedska	16.716	43.700	48.000
Danska	24.330	30.300	33.000
Poljska	109.353	141.217	170.000
Ogrska	28.775	46.037	80.000
Avstrija	10.584	12.889	15.000
Rumunija	22.500	39.100	45.000
Jugoslavija	22.000	28.750	35.000
Italija	85.000	93.000	95.000
Rusija	175.608	248.353	310.000
Druge dežele	84.215	96.187	114.000
Evropa	1.364.593	1.633.137	1.975.000

Prirastek 1922/23 na 1923/24 je nekaj manjši, kakor 20%; 1923/24 na 1924/25 znaša prirastek 21%; 1922/23 na 1924/25 pa skoraj 45%. Prirastek v Jugoslaviji znaša v odnosnih letih skoraj 31%, nad 20 in skoraj 55%.

Glede Nemčije še ne vedo dobro, če bodo izvedli sladkorni monopol, katerega dohodki bi se deloma uporabili za reparacije. Nemcem tak monopol gotovo ni všeč. — Čehi pravijo, da je postala sladkorna kultura že preveč ekstenzivna in se goji tudi na krajih, ki so za to manj pripravi.

Eno opazimo: Vsaka dežela se hoče po možnosti osamosvojiti in postati neodvisna od tujega uvoza. Zato vedno večji areali sladkorne pese; primerjaj n. pr. samo Švedsko. Gornja tabela je prav poučna.

Poročilo okoli 20. aprila.

Brez posebnih znakov gre tendenca na sladkornem trgu še kar naprej navzdol. Že šest tednov skušajo spekulanti pregovoriti svet in sami sebe, da se bo povpraševanje pričelo in da so zaloge izčrpane. A konsumenti se ne ganejo in cene gredo dol; v Novem Yorku je nastala kar neka panika. Vzrok je že zgoraj omenjeni bojkot, potem pa tudi ta, da bo pridelek na Kubi izredno bogat. Svetovno produkcijo cenijo sedaj na 19 milijonov 285.714 ton. Glede jave velja isto, kar smo že omenili. Indija na primer je producirala sama 3 milijone 240.000 ton in ne bo dosti povpraševala po javanskem sladkorju.

Čehoslovaška je opustila izvozno carino na sladkor, ki je znašala 30 Kč za meterski stot. A treba je prositi za eksportno dovoljenje in to stane pol odstotka prodajne cene.

Po znakih na svetovnem trgu soditi, bi morale iti tudi pri nas cene navzdol.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Domače izdelovanje sukna v pirot-skem okrožju.

Sukno se izdeluje po hišah in prodaja na pirotškem trgu. Produkcija znaša okoli 300.000 vatlov, ki se prodajo za 400.000 Din. Prodaja se vrši

ob času sejma ali pred Božičem in se sukno raznosi od tod po vsej Srbiji, nekoliko tudi po Bosni. Preje so seljaške delavnice izdelovale boljše in trpežnejše sukno iz lastne volne, kakršno so izdelovali za lastno potrebo in kakršno izdelujejo za lastno porabo še danes. Vsled podražitve volne, katere vrhutega tudi primanjkuje, se ne izdeluje več tako trpežno sukno, ker mnoge seljanke kupujejo volno. Vsaka pirotška seljanka izdela najmanj po 300 vatlov sukna na leto s svojo družino. Predilnice volne je 15, od teh jih dela 5 za suknarje. S prodajo sukna se bavi skupno do 10 trgovcev. Ti prodajo seljankam volno proti gotovini ali na kredit. Seljanke si pa izposodijo denar večkrat tudi doma, da morejo volno takoj plačati. — Valjano sukno je široko 38 do 40 cm in ima v osnovi po 150—180—240 niti v širini. Za domačo potrebo izdelujejo seljanke sukno s 300 nitmi v osnovi na širino. Nevaljano sukno za domačo potrebo ima v osnovi 10 in v votku 7 niti na kvadratni centimeter; nevaljano sukno za žensko obleko z bombažno osnovo in volnenim voltkom ima pa 10/10 niti na kvadratni centimeter. Pri valjanju se od vsakih 10 vatlov v dolžini uvaljajo 3 vatli, v širini pa se sukno uvalja za eno tretjino.

Sukno se prodaja po 1.30 do 1.70 Din vatel (po 0.68 m). Preje se je prodajalo po 1.60 do 1.80 Din za vatel, dasi je stal 1 kg volne le 3.— do 3.20 Din, dočim stane sedaj 1 kg prave volne po 4.20 Din. Samo sedaj se ne izdeluje tako dobrega sukna, kakor preje. Lužički in visočki okraj uporabljata le ovčjo volno, v Ržani in v selih v okolici Pirota uporabljajo pa tudi druge vrste. Ako se ovčja volna kupuje, se pri izdelovanju ničesar ne zasluži, vsled česar se uporablja le tam, kjer je nimajo doma. Ena delavka more stikati na dan po 10 vatlov, pri čemer zasluži 1 Din. V enem dnevu more ena delavka izdelati preje za en vatel sukna. Pri kosu sukna (50 vatlov) zasluži za delo k večjemu 10 do 15 Din, to je za prejo in tkanje. Katera ima lastno volno, more zaslužiti toliko, da plača davke, druge pa niti toliko ne. Posamezne vaške zadruge imajo lastne valjalnice, v katerih zvaljajo v dveh urah do 200 vatlov sukna. Delajo pa te valjalnice stalno le dva do tri tedne pred Božičem, sicer pa zvaljajo na teden le do 100 do 200 vatlov. Za valjanje enega vatla sukna se plača po 0.04 Din. Domača industrija sukna v naznačenem obsegu dokazuje, da poljedelstvo ni v položaju preživeti prebivalstva v teh krajih in da je prebivalstvo v skrbi za preživljanje primorano se baviti pozimi z izdelovanjem sukna. Taka okrožja so najprimernejša za ustanovitev moderne tekstilne industrije. Vsled važnosti domače industrije sukna bi bilo treba čimprej ustanoviti v Pirotu šolo za predenje in tkanje z ročnim in strojnim obratom. Potem bi se dalo poizkusiti, da se uvede taka domača industrija, ki bi se bolj izplačala nego predenje in tkanje volne za sukno. Moglo bi se pa tudi izvesti tvorniško izdelovanje, ki bi zaposlovalo precejšen del delovnih moči. Istočasno naj bi se v šoli ustanovila moderna valjalnica z apreturo, ki bi delala cenejše in boljše sukno in apretirala nove izdelke, ki bi se uvedli. Ustanovitev moderne tekstilne industrije bi preprečilo odhajanje ljudstva na dnino v Rumunijo in izseljevanje vaščanov v mesta.

(Dalje prihodnjik.)

Trgovina.

Minister dr. Krizman za enotne zbornice. — Minister trgovine in industrije dr. Krizman je posetil te dni zagrebško Trgovsko in obrtniško zbornico ter govoril s tamošnjimi činitelji o najnovejših ureditvah te institucije. Tekom razgovora se je izrazil minister, da je on v vsakem oziru za močne enotne zbornice, v katerih so zastopane vse panoge gospodarstva enakomerno in bi gospodarski krogi v složnem skupnem delu mogli krepkeje nastopati za obrambo svojih interesov.

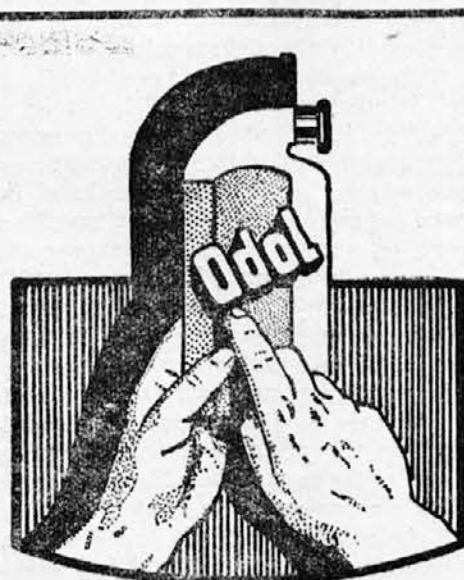
—vst.

Razlika med vknjižbami in predznambami zastavnih pravic.

Zastavna pravica z zemljiškoknjižno vknjižbo ali z zemljiškoknjižno predznambo zastavne pravice se pridobi z dnem in uro, ko se je zemljiškoknjižni predlog podal zemljiškoknjižnemu oblastvu. Ako pa listina nima vseh posebnih potrebosti, katere zahteva zakon za vknjižbo (§§ 31—34. zknj. zak.), pač pa ima splošne potrebnosti za zemljiškoknjižni vpis (§§ 26. in 27. ibid.), ali ako se n. pr. zahteva vpis na podlavi sodnih razsodil, ki še niso pravnomočna, se ne more dovoliti vknjižba, temveč le predznambo dotične stvarne pravice. Zasebne listine za predznambo morajo torej imeti sledeče potrebnosti: veljavni pravni naslov za pridobitev knjižne pravice, veljavno obliko; morajo biti brez vidnih nedostatkov; pole morajo biti sešite; listina mora natančno navesti osebe, kraj izstavitve in datum. Ni pa za predznambo potrebno, da so podpisi poverjeni, da je nepremičnina natančno navedena in da je izrečno dano dovoljenje za zemljiškoknjižno vknjižbo. Pravni naslov za knjižno pravico je pač ono pravno opravilo, s katero se dotična pravica pridobi. Za predznambo zastavne pravice zahteva zemljiškoknjižni zakon, da je v listini posvedočena ne samo terjatev, temveč da je v njej posvedočen tudi pravni naslov za zastavno pravico, to je, da je v listini navedeno pravno opravilo, s katero se je terjatev pridobila (posojilna, kupoprodajna pogodba itd.) in da je v njej dana zastava, kajti pri pogodbeni zastavni pravici tiči pravni naslov za zastavno pravico v zastavni pogodbi. Razlika med obema vrstama pridobitve zastavne pravice (in drugih stvarnih pravic) na nepremičnine je ta, da daje vknjižba zastavno pravico (oziroma drugo stvarno pravico, za katero gre), dokončno, nepogojno; predznamba pa pod pogojem, da se predznamba na predpisani način opraviči, in v onem obsegu, v katerem se opraviči. Opraviči pa se predznamba z izjavo onega, ki je bila zoper njega vpisana predznamba, ako je ta izjava za vknjižbo pripravna, ali s tem, da se izkaže, da je predznamenovano sodno razsodilo postalo izvršljivo, ali s pravnomočno sodbo, katero je na posebno opravičilno tožbo izreklo pristojno sodno oblastvo zoper tistega, proti komur

je bila predznamba dobljena. Kadar je treba predznambo opravičiti s pravdo, je podati opravičilno tožbo pri pristojnem sodišču v štirinajstih dneh od dneva, katerega je bil vročen odlok o predznambi onemu, ki jo je predlagal. Ta rok se more iz tehničnih razlogov podaljšati. V opravičilni pravdi treba, da tožitelj dokaže pravno podstavo za pridobitev iskane zemljiškoknjižne pravice, da torej, kar se tiče predznamenovane zastavne pravice, ne dokaže samo, da je terjatev resnična, nego tudi, da je podana pravna podstava za pridobitev zastavne pravice zanjo in v kakem obsegu je ta pravna podstava podana.

Ako se predznamba opraviči, učinkuje ta opravičba nazaj in veja zastavna pravica za pridobljeno ne šele od časa, ko je bila predznamba opravičena, temveč že od časa, ko je bila predznamba dovoljena, t. j. po splošnem načelu zemljiškoknjižnega zakona od časa, ko je dospela prošnja za predznambo na zemljiškoknjižno oblastvo.

Obdrži zdravo telo,
Za usta, zobe, grlo — —
Odol rabi!

Misli boljše!

Zagrebski velesejm se vrši od 27. aprila do 5. maja. Z sejmsko legitimacijo se dobi za poset sejma polovično vožnjo na železnicah in parnikih. Legitimacije izdaja Tourist-Office, Aleksandrova cesta.

Mednarodni sejem v Padovi. V Padovi se vrši letošnji mednarodni sejem od 5. do 15. junija. Na semnju bo zastopanih več evropskih držav. V petek je posetil tukajšnje Trgovsko in obrtniško združenje s tajnikom Trgovske in obrtniške zbornice v Padovi g. dr. Malinom, član mednarodnega sejma v Padovi, ki se bo mudil več dni v naši državi, da zainteresira naše gospodarske kroge za obisk tega velesejma. Za razstavo naše industrije in obrti so predvideni posebni popusti.

Prinudne poravnave in konkurzi v Češkoslovaški. Prisilnih poravnav je bilo v Češkoslovaški v teku meseca marca t. l. celokupno 165, (napram 192 v mesecu februarju), s celokupnim iznosom 65 milijonov pasivov, proti katerim stoji 31 milijonov aktivov. Konkurzov je bilo 58 z 16.5 milijoni pasivov in 5.8 milijonov aktivov.

Trgovina Kanade v letu 1923. Uvoz je dosegel vrednost 903.530.515 dolarjev, napram 762.409.309 dolarjem v letu 1922. Izvoz je dosegel vrednost v iznosu 1014 milijonov 734.274 dolarjev, napram 884 milijonom 362.683 dolarjem v letu 1922. Potemtakem je bil izvoz za 111.203.759 dolarjev večji napram 121.953.274 dolarjem v letu 1922. Ako primerjamo številke zunanje trgovine dominiona tekom zadnjih dveh leti, opazimo porast v 141 milijonov dolarjev pri uvozu, in za 130 milijonov pri izvozu, celokupno 271 milijonov.

Poljski izvoz preko Reke. — Poljska vlada se pogaja z vodstvom reškega pristanišča, da zagotovi poljski izvoz preko reškega pristanišča.

Denarstvo.

Podaljšanje veljavnosti uverenj za valute. Gospod finančni minister je z razpisom I. br. 11747 od 15. aprila t. l. izpremenil razpis I. br. 47064 od 10. decembra 1923. v toliko, da veljajo uverenja za zavarovanje valute, ki jih izdajajo pooblaščen zavodi, dva meseca, računši od dneva izdaje uverenja do dneva vstopitve, za dokaz o dnevu vstopitve se smatra žig oddajne postaje na tovrnem listu.

Angleški kredit naši industriji. Zastopnik angleške finančne skupine Joung proučava produkcijske razmere vojvodinske industrije, ki se poteguje za večji angleški kredit.

Davki in takse.

Državna trošarina na vino (vinski mošt) in občinske doklade k tej trošarini v Sloveniji. — V 35. številki »Uradnega lista« objavi delegacija ministrstva financ v Ljubljani statistiko o državnih trošarinah na vino (vinski mošt) in občinskih dokladah k tej trošarini v Sloveniji za leto 1922 in leto 1923. Iz tabele I. je razvidna obremenitev vina z občinskimi dokladami in sicer število občin, ki v posameznih davčnih okrajih doklade pobirajo in število občin, ki jih v dotičnih okrajih sploh imamo, ter odstotna obremenitev v posameznih občinah, iz tabele II. so pa razvidne količine vina, ki so bile zatrosarinjene v posameznih okoliših oddelkov finančne kontrole ter zneski državne trošarine in občinskih doklad k tej trošarini, ki so bili od dotičnih količin pobrani. — Za leto je morala delegacija zneske državne trošarine in občinskih doklad izkazati po okoliših oddelkov finančne kontrole in ne po davčnih okrajih, ker statistični dati po davčnih okrajih ne bi bili zanesljivi. V bodoče se bo to uredilo enotno. — V ozemlju ljubljanske oblasti je bilo zatrosarinjenega vina in vinskega mošta: v l. 1922. 170.450.944.04 hl, v letu 1923 pa 192.660.65 hektolitrov. Od tega odpade na Ljubljano: v letu 1922. 63.575.14 hl in v letu 1923 57.588.33 hl. Ljubljana je torej v letu 1923 nazadovala, ozemlje ljubljanske oblasti sploh pa napredovalo. — V ozemlju mariborske oblasti je bilo zatrosarinjenega vina in vinskega mošta v letu 1922 153.381.11 hl, v letu 1923 pa 201.175.9 hl, torej v letu 1923 napram letu 1922 znatno več. — Državne trošarine (35 Din, oziroma za mošt 25 Din od

hl) je bilo plačane v ozemlju ljubljanske oblasti leta 1922. 5.983.521.67 Din, leta 1923 pa 6.743.245.45 Din. Od te svote je bilo pobrano v Ljubljani: leta 1922. 2.225.129.90 Din, leta 1923 pa 2 milijona 15.591.55 Din. — V ozemlju mariborske oblasti je pa bilo pobrane drž. trošarine: leta 1922. 5.368.262.13 Din, leta 1923. pa 7.041.160.93 Din. Obremenitev vina in vinskega mošta z občinskimi dokladami se je gibala v letu 1922 kakor tudi v letu 1923 v splošnem med 25% in 250% državne trošarine. Višje obremenitve so bile izjema. Pobiralo se je občinske doklade v ljubljanski oblasti od 362 občin, leta 1922. od 159 občin, leta 1923. pa od 286 občin; v mariborski oblasti pa od 699 občin, leta 1922 samo od 114 občin, leta 1923. pa od 259 občin. V vsem skupaj se je na občinskih dokladah k trošarini na vino in vinski mošt v ljubljanski oblasti pobralo leta 1922. 4.953.589 Din 51 p — od tega zneska odpade na Ljubljano 3.367.720 Din, v letu 1923. 10 milijonov 722.392.28 Din, o čem v Ljubljani 5.215.618 Din, v mariborski oblasti pa v letu 1922. 1.523.494.95 Din, v letu 1923 pa 6.030.266.73 Din. — Vsi ti podatki se nanašajo samo na navadna vina od soda in v steklenicah, ne pa tudi na šampanjec in takozvana »fina vina«, kakor malaga, sherry itd.

DOBAVLJA
MILARNA & SVEČARNA
D. D.
LJUBLJANA

Promet.

Gradba železnice Ormož—Ljutomer—Murska Sobota dobro napreduje. Kmalu bodo dela pri nasipu gotova. Tudi gradba železniškega mostu preko Mure je že dovoljno napredovala. Podnevi in ponoči je tu zaposlenih preko 100 delavcev. Pričakuje se, da bo proga izročena prometu že tekom letošnje jeseni.

Železniška konferenca v Trstu o vprašanju jadranskih tarif. V Trstu se je vršila pretekli teden mednarodna konferenca v svrhu ureditve vprašanja jadranskih tarif. Na to konferenco so poslane svoje zastopnike Italija, naša kraljevina, Madžarska, Avstrija in Češkoslovaška. Konferenca je razpravljala na podlagi predloga italijanske vlade, katere kratka vsebina je nastopna: pogodbeni stranke se obvezujejo, da za svoj uvoz in izvoz, ki gre preko pristanišč v Trstu in Reki, dovoli na svojih železnicah popust, ki bi znašal 30 odstotkov napram lokalnim tarifom.

Železniška konferenca na Dunaju. — Te dni se vrši med zastopniki naše kraljevine in med zastopniki Avstrije in Ogrske konferenca, ki ima namen da sporazumno določi vozni red direktnih tovornih vlakov iz naše države v tranzitnem prometu preko Avstrije in Ogrske. Gre predvsem za prevoz žive živine in raznih predmetov, ki se kmalu pokvari.

Carina.

Carinski dohodki v prvih desetih dneh meseca aprila t. l. — Carinarnice so v navedeni dobi pobrale 53.932.801 Din carine. Največ so pobrale carinarnice v Beogradu 11.748.472 Din in v Zagrebu 9.295.149 Din. V Sloveniji so pobrale carinarnice v Ljubljani 4.232.507 Din, v Gornji Radgoni 168.509 Din, na Jesenicah 754.806 Din, v Mariboru 2.802.075 dinarjev, na Rakeku 659.244 Din in v Celju 1.039.790 Din.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja, da se vrši občni zbor v ponedeljek dne 28. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Kazinec«. Ker se bodo na občnem zboru sprejele važne resolucije ter se bode tudi sklepalo o vajeniškem vprašanju itd., se naprošajo vsi člani, da se istega zanesljivo udeležijo. — Po končanem občnem zboru se vrši v spodnjih prostorih restavracije »Zvezda« prijateljski sestanek.

Priporočamo vsem rodbinam
Kolinsko cikorijo
izvrsten pridatek za kavo.

Razno.

Intervencije v Beogradu. — Zaradi pravoslavničnih praznikov državna oblastva v času od 24. do vstevši 29. aprila t. l. ali sploh ne bodo uradovala, ali pa le v zelo omejenem obsegu. Spričo tega je v navedenem času izključena vsaka nujna intervencija v Beogradu.

Jugoslavija in Madžarska. Razgovori za ureditev naših odnosov z Madžarsko so se včeraj pričeli v Budimpešti. Naša vlada je imenovala v komisijo poslanika Tiča Popovića, dr. Araničkega, predsednika apelacijskega sodišča v Novem Sadu, načelnika dr. Štamparja, dr. Gjoko Štefka, finančnega svetnika in dr. Josipa Matca, upravnika državnega arhiva v Zagrebu. Razgovori v Beogradu se začno dne 1. maja. Za sedaj se zbira potrebno gradivo. V to svrhu je danes bivši minister Ninko Perić konferiral z izvedenci.

Reparacijske dobave iz Nemčije. Dne 24. aprila se je vršila v Beogradu seja komiteta, ki ga tvorijo finančni minister dr. Stojadinović, minister n. r. Ninko Perić ter načelnik ministrstva trgovine dr. Radosavljevič. Seja je sklepala o vprašanju reparacijskih dobav iz Nemčije. Komitet je z ozirom na zadnji kontingent v iznosu 25 milijonov zlatih mark reducirat vse naročbe, da se favorizirajo dobave ministrstvu pošte, prometa in gradjevin. Prioriteto ima ministrstvo obračaja. Konferenci je prisostvoval tudi minister prometa Svetislav Popović.

Tročki zanikal vesti o ruski mobilizaciji ter povdaril željo Rusije po miru. V pogovoru z ameriškim novinarji je Tročki zavrnil trditve, da mobilizira Rusija svojo vojsko. Rusija je — je rekel Tročki — v svojem hrepenenju po miru vedno pripravljena sodelovati z drugimi državami za splošno razorožitev ter tako odstraniti nevarnost bodočih vojn. Zaenkrat ni seveda izključena možnost vojne med sovjetsko Rusijo in drugimi državami, ako promatrano napačni imperializem, s katerim so se vedno prožeti narodi in ki je edini vzrok, da še obstoja rdeča armada. Niti na misel nam ne prihaja vojna z Rumunijo, ampak hočemo dati Besarabiji možnost, da bo lahko v miru odločila o svoji usodi. Prelom na rusko-romunskih pogajanjih na Dunaju pomeni le zavrnitev s strani sovjetrov, da bi sankcionirali čin banditstva. Večkrat se nam očita, da delamo v drugih državah propagando in se nam radi tega odreka priznanje. Tu bi le pripomnili, da se bomo borili proti uvedbi meščanske vladavine v Rusiji, kakor ne bomo usiljevali drugim narodom komunizma. Želimo si zvez z drugimi državami in hočemo izpolniti prevzete obveze. Hočemo zbrisati nezaupanje, ki ga gojijo kapitalisti proti nam.

Nemški industrijalci za predloge izvedencev. »Echo de Paris« objavlja nekatere izjave dr. Sorgeja, predsednika sindikata nemških industrij, kateri se je izrekel za sprejetje predlogov izvedencev. Sorge je prepričan, da se nahaja Nemčija na robu svojih zmoglosti za gospodarski odpor in da bi vsako zavlačevanje ureditve lahko postalo usodopolno. Dostavil je, da bi na podlagi zaključkov izvedencev, ako jih bosta sprejeli obe stranki, Nemčija prišla do sporazuma z zavezniki.

Statistika izseljevanja v mesecu februarju 1924. V mesecu februarju 1924. se je izselilo iz naše države 1794 oseb in sicer 1212 moških in 582 žensk. Iz Slovenije se je izselilo 45 moških in 19 žensk, iz Vojvodine 521 moških in 465

žensk, iz Hrvatske 324 moških in 43 žensk, iz Dalmacije 227 moških in 37 žensk, iz Srbije 75 moških in 10 žensk, iz Črne gore 14 moških in 5 žensk in iz Bosne in Hercegovine 6 moških in 3 žensk. Po profesiji je bilo kvalificiranih 86, nekvalificiranih 205, poljedelcev 1070, prostih poklicev 27, otrok in starčkov, ki niso sposobni za delo 406. Po starosti jih je bilo preko 50 let: 103 osebe, od 31 do 50 let: 531, od 18 do 30: 607 in do 18 let: 553 oseb. Izselilo se je v Brazilijo 825, v Kanado 322, v Združene države Amerike 250, v Argentino 221, v Avstralijo 121, v Novo Zelandijo 34, v Čile 9 oseb in v ostale kraje 2 osebi.

Trboveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA,
Kralja Petra trg 8. — Telefon 223.
Plačilo tudi naobroke!

Tržna poročila.

Zagrebski tedenski sejm (23. t. m.) V soboto se bo vršil letni »markovski« sejm, pa je bil zato današnji sejm slab. Cene za kilogram žive teže: voli domači I. 15 do 15.75, II. 13 do 14.50, III. 10 do 12.50, bosanski I. 13 do 14, II. 12 do 13, III. 10 do 11, junice domače I. 13.50 do 14.50, II. 13 do 14, bosanske 12 do 12.50, junci domači I. 15 do 15.50, II. 13 do 14, bosanski 11 do 13, krave domače I. 13 do 14, II. 11.25 do 12.50, III. 10 do 11, teleta 13 do 15, svinje nepitane 19 do 22, prasci od enega leta 20 do 23, a preko enega leta 18 do 20 Din. Krma: neprešano seno 100 do 150, slabše 80 do 100, slama 75 do 100 Din za 100 kg.

Cene za mast v Zagrebu 19. aprila. Mast (tovarniška) 35 do 37, sveža slanina 34 na debelo, debela sušena slanina 38, papricirana 36, hrbet 44, vrat 44, cesarsko meso 37. — Beograd, 19. aprila: Mast (svinjska) 37 do 39, prekajena šunka 55 do 60, prekajeno meso 35 do 45 Din za kilogram na debelo. — Novi Sad, 19. aprila: Mast 36 do 38, surova slanina 35 do 36, sušena 38 do 40 dinarjev.

Cene za les. Zagreb, 17. aprila. Lesna trgovina je zelo živahna. Radi popravka francoskega franka se izvažajo mnogo lesa v Francijo. Tudi Italija uvažuje velike količine našega lesa, zlasti buke, ki jo potem Italija reeksportira v Španijo, Alžir in Orijent. Cene so čvrste. Notirajo za kubični meter (v stotinah dinarjev): Hrastovi hlodi I. 15 do 20, II. 8 do 10, hrastovi hlodi za furnirje 30 do 40, hrastovina na zrcalni rez 40 do 50, hrastovi bouli 30 do 35, hrastovi frizi 12 do 18, bukovi hlodi I. 3 do 4, žagana bukovina I. parjena 13 do 16, neparjena 12 do 14, jesenov hlodi I. 7 do 9, hrastove deske neobrobene 30 do 35, sortirane 53 do 55, javorove deske neobrobene 15 do 17, hrastovi pragi za kos 50 do 70 dinarjev. Hrastove dogice 80 do 120 dinarjev, bukova drva (100.000 kg) 2800 do 3000, bukovo oglje 9000 do 12.000 dinarjev.

Cene za sladkor na tržaškem trgu. — Zaradi neodločnega zadržanja poglavitnejših trgov in neznatnega povpraševanja s strani kupcev so bile kupčije v zadnjem času zelo majhne. Lastniki si prizadevajo, da bi svoje obveze na kak način skrčili. Cene so: ogrski sladkor v prahu in kristalih (april, maj) 27.10 do 27.15 šterlingov, češkoslovaški sladkor v kristalih 28 do 28.15 šterlingov, sladkor v kockah 29 do 29.10 šterlingov, Cubes 31 do 31.10 šterlingov, Concasse 29 do 29.10 šterlingov. Za novi pridelek ni zanimanja in notacije imajo bolj imenovalno vrednost. Ogrski sladkor v prahu (za oktober, december) 22.5 do 22.10 šterlingov, v kockah 24 do 24.5, Cubes 25.10 šterlingov.

Dunajska blagovna borza. (23. t. m.) Tendence zelo mirna. Kupčija skromna. Kupčijski zaključki v Jugoslovanski in Rumunski so jako redki. Avstrijska pšenica se je trgovala po 3250 do 3325 aK s postaje. Prijaznejše se je razvijala kupčija v rži. Radi majhnih zalog so cene ovsa čvrste. Prodaja turščice je nadalje slaba. Notirajo za kilogram (vključno blagovnoprometni davek): pšenica domača 3250 do 3350, rumunska 3350 do 3500, jugoslovanska 3500 do 3600; rž domača 3100 do 3200, ječmen domači 3450

do 3600, češkoslovaški 3600 do 3900, ječmen za krmo 2750 do 2850, turščica 2750 do 2850, oves 2750 do 2850, moka »O« domača 5700 do 5800, madžarska 5200 do 5500, pšenični otrobi 2100 do 2200 aK.

Dobava, prodaja.

Prodaja lesnega oglja. Direkcija šum v Zagrebu bo prodala dne 8. maja t. l.

na javni pisarni licitaciji približno 80 vagonov lesnega oglja.

Dobava pločevine. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 9. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 100.000 kg krovne pločevine.

Dobava maj za mornarje. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 10. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 belo-modrih poletnih bombažestih maj (triko-srajc) za mornarje.

Dobava strojnega in motornega olja ter bencina za motorje. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 14. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 30 ton strojnega olja, 10 ton motornega olja in 10 ton bencina za motorje.

Dobava zmlete paprike. Pri intendanaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 12. maja t. l. po-

godba za dobavo 1400 kg zmlete rudeče paprike.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava plinovega olja. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo na dan 4. maja 1924 za dobavo 2 cistern plinovega olja.

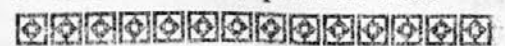
Dobava drog iz medi. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo na dan 8. maja 1924 za dobavo 3830 kg drog iz medi raznih dimenzij.

Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti velesjmal) vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

Stara pesem

izkopana iz tritisočletnega groba egiptovskega kralja.

OPEKO kdor dobro hoče dobiti, ta v Račju jo mora zdaj naročiti. STREHO trpežno kdor hoče napraviti, opeko iz Račja mora nabaviti. DENAR si prihrani, srečo privabi, blago »OPEKARNE V RAČJU« kdor rabi. To pesmico danes vsak mora znati; to šolarčku skrbna pravi že mati.

Hrastovih hlodov

oddem večjo množino takoj, franko vagon Staracerkev ali Kočevje po primerni ceni. — IVAN SOBE, trgovec v Polomu pri Kočevju.

10 krat dražje nego z ogljem

→ Stroški pri uporabi bencina

Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent.

„Hag-Generatorjem“

Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

→ Stroški pri uporabi oglja

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikele.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

TISKARNA „MERKUR“

TRG.-IND. D. D. LJUBLJANA TELEFON 859

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, letake, pravila, vizitke, trgovske in uradne tiskovine itd.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezeno, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Najboljša kolesa „PUCH“

po ugodnih cenah priporoča

IGN. VOK

Ljubljana
Novo mesto

Ivan Jelačin

Ljubljana

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna posredstva!
Zahtevajte cenik!

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opreman Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme.

En gros!

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

Trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno rabo.

Na debelo! Na drobno!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl, kit in zajamčeno čisti firnež najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL

DRUŽBA Z OM. ZAV.

Ljubljana centrala

Maribor podružnica

Novi Sad skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Sodove kupim

večjo množino, nove ali rabljene, velikost od 100—700 kg in sicer iz črne in pocinkane pločevine.

Najnižje ponudbe in množino sporočiti

Franc Majdič-u, trgovcu v Kranju.

VINOCE

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Franc Szantner
Ljubljana

Trgovina čevljev ter specialna tvrdka za ortopedična in anatomska obuvata. Sprejema vsa naročila za čevlje po meri in popravila

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica: Din 50.000.000.—

Rezervni zakladi ca. Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

PODRUŽNICE:

Brežice	Gorica	Metković	Sarajevo
Celje	Kranj	Novi Sad	Split
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Trst

Brzotjavni naslov: BANKA LJUBLJANA

Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE